

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 75.

Ljubljani v soboto 2. aprila 1892.

Letnik XX.

Rumeni mož v Evropi.

Socialno vprašanje se je danes že jako poostrilo in kaže se, da se še bolj poostri. V nekaterih deželah so že bili večji izgredi. Posebno v Franciji in v Belgiji postaja socialno vprašanje že državi nevarno. Vsakdo se še spominja, kako žalostni dogodki so se godili pri strajkih v Belgiji. Posebno se je uničevalo imetje in bilo je tudi več človeških žrtev.

Sedaj vladarji in prvi državniki resno preiščujejo, kako bi zboljšali sedanje slabe socialne razmere. Da je mnogo gnilega v tem oziru, tega nikdo ne more tajiti. Če se pravočasno ne najde prava pot, utegne priti do strašnih dogodkov, ki bi spominjali na veliko francosko revolucijo. Človeku se ježe lasje, če pomisli, koliko bi bilo nedolžnih žrtev, koliko bi se prelilo krvi. Vstaja v Parizu 1871. leta je nam pokazala, kako strašna je socialna revolucija. Bodoča utegnila bi pa biti še strašnejša, ker je zlasti priprava razstrelil jako napredovala.

Zatorej je res dolžnost vseh vplivnih mož, da delajo na mirno rešitev tega vprašanja. Sveti Oče v Rimu nam je pokazal pot, po kateri naj bi se reševalo socialno vprašanje. Ali žal, da v enem oziru papeževa okrožnica ni našla pravega odmeva, in to je baš pri delodajateljih, mi mislimo pri večjih tovarnarjih. To je čisto naravno. Lastniki rudokopov in večjih tovarn so v velikem številu židje ali pa ljudje, na katere žalibog papeževe besede ne napravijo zaželenega vtisa. Glavno židovsko glasilo na Dunaju se je tudi takoj izpodtikalo baš nad tem odstavkom papeževe okrožnice, češ, da poglavar katoliške cerkve bi moral priporočati le potrpljenje in samozatajevanje delavcem, ne pa dalje segati v socialno vprašanje.

Najslabše so delavske razmere v Belgiji, najboljše v Angliji. Kako je pa to? V Angliji delavcu dajo zaslužek, da se more res pošteno preživiti. Od tod pa prihaja, da v Angliji ni resnih delavskih izgredov, celo veliki strajki so razmeroma jako mirni.

Ko bi v Angliji bile razmere tako napete, kakor so v Belgiji ali pa v Franciji, bilo bi že davno prišlo do resnega prevrata. Anglija nima dosti vojakov, da bi mogla s silo strahovati veliko število delavcev.

Neki nemški socialni demokrat je že pred dvajsetimi leti prorokoval, da socialni prevrat se najbrž izvrši v Angliji, kjer ni takoimenovanega srednjega stanja. Da še do danes do tega ni prišlo, zahvaliti se je le previdnemu postopanju angleških podjetnikov, ki so se navadili, delavce imeti za kaj drugega, nego le za delujoč stroj.

V Belgiji je pa vse drugače. Tovarnarji se na delavce ne ozirajo mnogo, kar se je tudi ob strajkih jasno pokazalo. Ko sedaj delavci zahtevajo z večjo odločnostjo, da se jim zboljša stanje, da bodo vsaj dostojno človeku, prišli so tovarnarji na misel, da bi poklicali delavce s Kitajskega v Evropo in bi tako domačine postavili pod kap.

Znano je, da Kitajec rad dela za nizko ceno, ker njegove potrebe so veliko manjše, nego potrebe kakega Evropejca. Njih prihod bi pač močno povišal plačilo po tovarnah in fužinah. Znano je pa tudi, da je navadno jako umazan oni del mesta, kjer se nastanijo, in je gnezdo raznim boleznim.

Tudi so Kitajci udani raznim nizkim strastim. Zaradi tega so jih iz zdravstvenih, moralnih in socialnih ozirih iztirali iz Amerike in angleških naselbin v Avstraliji.

To je bil tudi vzrok, da nemška vlada ni pustila, da bi Kitajce poklicali za dninarje na graščine

v Vzhodni Prusiji, kjer je pomanjkovalo poljskih delavcev.

V Nemčiji je poljskih delavcev zares primanjkovalo, in bi se torej bilo dalo opravičevati vsaj deloma, ko bi poklicali Kitajce. V Belgiji je pa dosti domačih delavcev, zatorej se nikakor ne more opravičiti, da bi klicali Kitajce v deželo. Tu gre le za to, da bi židovski kapitalisti dobivali večje dohodke od svojih kapitalov, vloženih v obrtna podjetja.

S prihodom Kitajcev v Belgijo bi mnogo domačinov zgubilo delo, pomnožil bi se delavski proletarijat. Nam Slovincem je znano, koliko škodujejo laški zidarji domačim delavcem, neizmerno več bi pa škodovali še Kitajci v Belgiji. Ko bi se ustavili v tej deželi, skušali bi pridobiti si vhod v druge države, posebno ker bi jim gladili pot kapitalisti.

Domači delavci, ki bi zgubili delo, bi se v obupnosti vrgli v roke anarizmu in postali velika nevarnost za javni red. V svoji obupnosti bi se oklenili vsakega, ki bi jim prepovedoval zboljšanje njih blagostanja. Ne bilo bi jih več težko pridobiti za zločinstva. Začeli bi se nemiri, proti katerim so dosedanji izgredi le senca.

Nadejamo se pa, da države še za časa spoznajo, kaka nevarnost preti, in zabranijo pot rumenemu možu v Evropo.

Deželni zbor kranjski.

(X. seja, dne 31. marca.)

(Konec.)

Most čez Savo pri Smledniku.

Poslanec vitez Langer obširneje poroča o nameravani zgradbi mostu čez Savo, ki naj bi namesto sedanjega broda vezal okrajno cesto od Loke čez Jeperco na Smlednik in Vodice do Most, kjer se združi z deželno iz Kranja v Kamnik. Most je

LISTEK

Po sekiricah.

(Črtica iz birokratskega življenja.)

Jernej Vrabelj, nadsodišča svetnik, je bil dve leti vdovec. Smrt pokojne soproge je bila zanj hud udarec, kajti nikdar ni bilo med njima najmanjšega razglasja. A Jernej Vrabelj v kljub bridki izgubi ni tožil. Bil je uradnik od nog do glave; do vratu zakopan v svoje akte in za svojo pisalno mizo — najbolj srečen. Tovariši njegovi niso pomnili, da bi bil kedaj le kako minuto zamudil v svojem uradu. Točno ob uri je prišel, točno odšel z debelim šopom papirja, s katerim se je tudi doma kratkočasil pozno v noč.

Imel je sina Jernejčiča in hčerko Marinico. Sin je bil pri njem v uradu. Jernej Vrabelj si ni mogel drugega misliti, da kar je oče, bode tudi njegov sin. Marina pa v najlepših letih je po smrti svoje matere oskrbljevala gospodinjstvo pri hiši. V družini se torej ni mnogo izpremenilo, le prostor za mater je bil pri mizi — prazen. Govorili Vrabeljevi pri obedu niso nikoli; ako so je kedaj Marina prenelila ter kaj izpregovorila, precej jo je zadelo ostro očetovo oko.

„Obed je zato, da se je, drugih opravil ni treba“, to je bilo načelo Jerneja Vrabelja.

Po kosilu počival je svetnik vsak dan na svojem stolu in pri črni kavi pušil smodko. Sin njegov

šel je v svojo sobo ter kadil iz pipe skrivaj pred očetom. Dasi je bil že petindvajset let star, vendar mu oče ni še dovolil kajenja.

Nekega dne pa svetnik proti svoji navadi nenadoma pokliče hčerko k sebi. Nikoli se še ni zgodilo, da bi bil besedico izpregovoril, predno je izpil kavo in odložil smodko.

„Od kod poznaš ti mladega Sodnika?“ vpraša Vrabelj hčerko.

Marina zarudi. „Včasih sem ga videla pri teti“, odgovori vsa prestrašena.

„Kaj pa imaš s tem mladeničem? — Glej, tukaj imam od njega pismo zate. V tem pismu te naravnost vpraša, ali bi ti hotela biti njegova žena. Čudni človek, kakor da bi bil jaz zato vzredil svojo hčer, da bi postala njegova žena! — Na, vzemi ta papir in odgovori mu, toda kratko, le kratko. — Le urno sedi in piši, jaz ti narekujem.“

Marina ni nikoli še nasprotovala nobeni očetovi želji in tudi sedaj se poslušno takoj vsede pripravljena mlademu Sodniku pisati, kar ji bode oče narekoval. Pač je bila to težka naloga, a poznala je dobro svojega očeta: Jernej Vrabelj ni poznal nobenega ugovarjanja.

„Piši mu to-le!“ prične svetnik.

„Vi mi pišite, da pridete jutri popoldne v našo hišo. V znamenje, da ni očeta doma, hočete imeti cvetlico na oknu. Tej Vaši želji rada ustrežem, le to Vam naznamimo, da za vratmi bo pa stal moj oče z gorjačo v roki.“

„Sedaj se podpiši in daj sem, da pismo zapečatim in mej potom v pisarno oddam.“

Sveda je Marina takoj izpolnila neizprosno povelje očetovo. Solzami v očeh zapustila je očetovo sobo.

Koj na to pa vstopi sin. Bil je lep mladenič.

„Ne zamerite oče, ako motim. Rad bi nekaj z Vami govoril.“

„Kaj to pomeni?“ zareži oče nad sinom. „Saj veš, da se zmenoj govori le v pisarni. Doma hočem imeti mir.“

„Prosim oče, v pisarni smem z Vami govoriti le v uradnih stvareh, a jaz bi Vam rad nekaj drugega povedal.“

„No, le hitro in kratko! Čas je denar!“ pravi svetnik.

„Vi veste, oče, da imam jaz za svoj 25 let prav lepo službo. Tisoč goldinarjev plače je popolno dovolj, dokler je človek sam, a jaz sem se seznanil z lepo deklico, s katero bi se rad kmalu poročil.“

Dalje ni več mogel govoriti. Oče je namreč skočil po koncu ter mu prepovedal dalje govoriti.

A mladi mož je danes izgubil oni navadni strah pred očetom, zato je nadaljeval:

„Ker pa bi oženjen s sedanjo plačo ne mogel živeti, zato sem sklenil...“

„Počakati še nekaj let“, seže mu nekako pomirjen oče v besedo. Tako je prav. Saj sem se tudi jaz oženil še-le v petintridesetem letu.“

potreben tudi zaradi povodenj, ko vožnja z brodom poneha. Most bi bil dolg 72 metrov, 4-95 metrov širok, s solidno zidanima brikonoma, z 8 pilotirnimi polami in bi stal 18.000 gl., katerim je treba še pristeti 5000 gl. za napravo obestranskih dovoljnih cest. Okrajni cestni odbor prosi neobvestnega posojila iz deželne zaklade 10.000 gl., katere bi vrnil v štirih letnih obrokih, in primerne podpore. Finančni odsek pa v smislu nasveta deželne odbora predlaga: Za zgradbo mostu se dovoli 5000 gl. podpora. Brezobvestno posojilo pa se ne dovoli, ker je cestni odbor more dobiti pri kakem večjem denarnem zavodu proti primerno nizkim obrestim. — Obvelja brez ugovora.

Deželna hiralnica v Ljubljani.

Baron Schwegel poroča obširno o prošnji mestnega magistrata ljubljanskega, da se gradi v Ljubljani deželna hiralnica. Pri tej priliki namreč opozarja zopet na potrebo bolnišnic in hiralnic v posameznih središčih zdravstvenih okrožij ter nasvetuje v imenu finančnega odseka: „Prošnja mestne občine ljubljanske z dne 11. marca t. l. se izroči deželni odboru z naročilom, da vprašanje o zgradbi deželne hiralnice v Ljubljani, če mogoče v bližini nameravane nove bolnišnice, v sporazumljenju z mestno občino temeljito prouči in o tem, kakor o zgradbah bolnišnic in hiralnic v deželi sploh, ali v posameznih zdravstvenih okrožjih, ali v središču več okrožij, v prihodnjem zasedanju poroča, oziroma stavi gotove nasvete.“

Poslanec Hribar s fakti utemeljuje, da je potreba premeniti §§ 29. in 30. domovinskega zakona iz leta 1863. ker morajo občine, v katerih so dobrodelni zavodi, davati predplačila za tuje bolnike in hiralce, kar je na škodo za obe strani. Zato nasvetuje sledečo resolucijo: „Visoka c. kr. dež. vlada se naprosi, delovati pri c. kr. ministerstvu notranjih zadev na to, da pri predstojecih posvetovanjih o izpremembi domovinskega zakona z dne 3. decembra 1863 (drž. zak. št. 105) predloži državnemu zboru ta izpremembo §§ 29. in 30., da bodo občine, v katerih se nahajajo dobrodelni zavodi, po mogočnosti obvarovane predplačil za bolniško in hiralnično oskrbljevanje tujih občanarjev.“

Sprejeta predlog fin. odseka in resolucija poslanca Hribarja.

Bivšemu učitelju in organistu Jožetu Krausu v Novem Mestu (por. Višnikar) se dovoli, da se njegova miloščina od 60 gl. zviša na 120 gl. na leto na račun učit. pokojninskega zaklada.

Okrožnemu zdravniku gospodu dr. A. Arkotu v Škofji Loki se spregleda prekoračena normalna starost.

Poslanec baron Schwegel poroča o podpori za morske toplice v Gradu in nasvetuje za poskušnjo 100 gl., deželni odboru se pa naroča, naj v prihodnjem zasedanju stavi primerne nasvete.

„Ne, oče! Kakor se vidi, me niste razumeli“, pojasnjuje Jernejevič. „Sklenil sem zato pustiti to službo v Vaši pisarni in si drugod poiskati boljšega posla, vzlasti še, ker mi ne ugaja delo v pisarni. Moj prijatelj Vidovič podvedoval je po svojem stricu velike tovarne. On pri svojem poslu potrebuje zvedenca-pravoslavca in ponuja mi dva tisoč goldinarjev na leto, ako se hočem njemu pridružiti. In z ozirom na svoje razmere sem se tudi odločil za to gotovo lepo ponudbo.“

Zadnjih besed oče ni več slišal. Tekal je po sobi gori in doli, kakor da je znorel.

„Ne! Ne!“ klical je svētnik. „Iz tega ne bo nič! Jaz kot oče tega nikoli ne dovolim. Moj sin bo to, kar je njegov oče. Kaj naj jaz s tujimi ljudmi delam v pisarni? Kdo mi bo zvečer doma družbo delal pri igri? Ne, nikakor ne, tega jaz nikoli ne dovolim.“

Ko Marina čuje to nenavadno kričanje v sobi, prihiti k očetu gledat, kaj to pomeni.

„Prav žal mi je, oče, da se moram ločiti od Vas“, nadaljuje mladi Vrabelj. „Bil sem Vam vedno poslušen sin, toda sedaj ne morem, da bi moja nevesta čakala ná-me morda še deset let. Jaz sem polnoleten in sam svoj gospod. Vi mi tega ubraniti ne morete.“

„Proč izpred mojih očíj“, zakriči oče. Ti nisi več moj sin! Ne drzni si več prestopiti čez prag moje hiše, sicer bi jaz morebiti pozabil, kaj da sem.“

„Za božjo voljo! Ubogi oče! vsklikne Marina

Poslanec dr. Tavčar stavi predlog: Deželni odboru se naroča, da izposluje, če je mogoče, tudi za Ljubljano kako mesto ustanov cesarjalnevdruge Stefanije. — Sprejeto.

6. kr. kmetijska družba in politika.

18. točka dnevnega reda je bilo poročilo o prošnji c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani za podporo v povzdiga govedoreje. Poročal je v imenu finančnega odseka poslanec Kersnik ter nasvetoval: „V prospek kmetijstva se za leto 1892 iz deželne zaklade podpora 4000 gl. vzlasti za nakup bikov plemenjakov, katere je oddajati dogovorno z glavnim odborom c. kr. kmetijske družbe občinam po primerno znižani ceni.“

O tem predlogu se je unela dolga debata, ki je imela za poznavalca razmer popolnem političen značaj, dasi nekateri krogi tega neso hoteli priznati. Ponavljamo, kar smo pri priliki obširneje razložili, da je c. kr. kmetijska družba eminentne važnosti v prospek kmetijstva in da tudi vrlo deluje v ta občeekorisni namen. Zato obžalujemo, zelo obžalujemo, da neki faktorji skušajo to nepolitično in po namenu mednarodno družbo v okviru naše ožje domovine rabiti v politične namene, kot agitacijsko sredstvo. Da nas nikdo krivo ne razume, naglašamo, da tu ne mislimo občeepošтовanega predsednika kmetijske družbe, kajti on je v tem oziru popolnem objektiven. A drug upliven faktor pri tej družbi skuša imeti kolikor mogoče proste roke in tako rekoč sam ukazovati po svoji volji. Ta uvod zdel se nam je potreben, in kdor vidi za kulise ter pozna razmere, nam bode oprostil te — morda pikre opomnje. Danes ne govorimo obširneje o tem, ker bi utegnili trpeti dobra stvar.

Poslanec Murnik se ne strinja s predlogom finančnega odseka, kajti dovoli se 4000 gl. deželni odboru, da v dogovoru z glavnim odborom kmetijske družbe razdeljuje bike-plemenjake občinam po primerno znižani ceni. Govornik trdi, da se to ne more v redu vršiti, da se celó, kakor skušnja uč, sploh ne dá izvrševati.

Prav bi bilo in umestno, da se nakupovanje in razdeljevanje bikov v eni roki. In ker že kmetijska družba razdeljuje bike, nakupljene iz državne podpore, naj bi ta posel izvrševala tudi s podporami, dovoljenimi od dežele.

Zato stavi najprvo naslednji predlog, ki pa bi bil po intenciji gosp. predlagatelja primernejši, kot drugi, in se glasi:

„Dovoljuje se za nakup bikov - plemenjakov c. kr. kmetijski družbi kranjski 4000 gl. iz deželne zaklade, katere (bike) ima oddati dogovorno z deželnim odborom pod istimi pogoji, kateri so od c. kr. poljedelskega ministerstva potrjeni za bike, nakupljene iz državne podpore.“

Ko bi ta predlog ne bil sprejet, naj se sprejme

ter se oklene očeta okrog vratu. — Tudi sin je obledel.

„Oče, jaz grem, upam, da bode pozneje gotovo spoznali krivico, katero mi delate. Do tedaj se Vas bom spominjal v otroški udanosti. Z Bogom!“

„Nekaj časa še je bil oče ves razburjen. Na to pa vpraša po svoji nekdanji navadi:

„Koliko je ura?“

Tako je namreč vsak dan vprašal, ko se je po kosilu vzbudil iz spanja.

„Tri!“ odgovori Marina.

„Prinesi mi sukno in rokvice!“ nadaljuje oče mirno, kakor bi se ne bilo nič zgodilo.

„Kaj pa je mladi Sodnik? vpraša oče nenadoma hčerko.

„Pravoslavce je in čaka na službo pri sodišču“, odgovori Marina v strahu, da bo morda celo pri sodišču oče nasprotoval, da bi ga ne vsprejeli.

„Na, tu imaš pismo na Sodnika. Po dogodkih s sinom se mora to pismo drugače sestaviti. Jaz potrebujem v pisarni domačina in zvečer doma pri igri tovariša. — Pismo sestavi sama in reci mlademu Sodniku, da se zvečer ob osmi uri prične igra, pri kateri Sodnika gotovo pričakuje nadsodišča svētnik Jernej Vrabelj.“

In šlo je zopet vse po sekiricah dalje. Sin je sicer odšel, a prišel je v hišo mladi Sodnik in bili so zopet trije. Jernej Vrabelj je bil zadovoljen, da ima v pisarni poslušnega domačina, doma pa tovariša pri igri. In tudi Marina je bil po godu njen mladi soprog Sodnik.

drugi, ki pa je po naših mislih še daljši, in se glasi:

„Dovoljuje se za nakup bikov - plemenjakov c. kr. kmetijski družbi kranjski 4000 goldinarjev iz deželne zaklade, katere (bike) je oddajati pod onimi pogoji, kateri so od c. kr. poljedelskega ministerstva potrjeni za bike, nakupljene iz državne podpore.“

Po tem drugem predlogu bi bil torej deželni odbor popolnem izključen pri oddaji bikov iz deželne podpore.

Poslanec baron Schwegel zagovarja predlog finančnega odseka, ker ima deželni odbor mnogo več prilike, občeavati z občinami, nego kmetijska družba, in torej tudi občine pravočasno opozarjati na oddajo bikov. Mogoče, da se v dvojnem področju poslovanje male zavleče, a tudi temu se more od pomoči, če gre kmetijska družba deželni odboru na roke pri oddaji in nadzorstvu njenih pogojev.

Poslanec Pakiž naglašava velik pomen živinoreje za naše prebivalstvo, kateremu je glavni vir dohodkov. Obžaluje pa, da je celó s tem vprašanjem politika v zvezi, ter nasvetuje, naj se podpora zviša na 6000 gl. Pozneje pa je poslanec Pakiž umaknil ta predlog, ker bi utegnil še pomnožiti nasprotja.

Poslanec dr. Tavčar obširno govori proti predlogu finančnega odseka ter takorekoč naravnost odkrije osebo, ki je posredno prouzročila to nepotrebno in neprijetno debato. On pravi, da bi deželni zbor c. kr. kmetijski družbi izrekel nezaupnico (Ugovori z leve strani), ko bi jej ne dovolil podpore, s katero naj sama kupuje in oddaja bike. Po predlogu finančnega odseka bi bilo 4000 gl. dispozicijski zaklad za deželne glavarje. *) (Predsednik opozori govornika, naj govori k stvari. — Dr. Tavčar: Pokličite me k redu!) Kakor se vidi, postali so nemški zastopniki veleposestva liberalno-konservativni ter se pridružili konservativcem na levi. (Nemir v zbornici in smeh na galeriji.) Govornik mej drugim prav po Homerjevo opisuje bloditev nekega bika po železnici od Radovljice v Ljubljano in zopet nazaj.

Ko sta govorila še poslanca Murnik in baron Schwegel k stvarnim popravkom, izroči deželni glavar Detela predsedstvo namestniku baronu Apfaltrernu, ter s poslaniškega sedeža prav odločno med „dobro“-klici na levi zavrača trditve, da bi bila ta podpora dispozicijski zaklad za deželne glavarje. On le predseduje dotičnim sejam deželne odbora, v katerih se obravnava oddaja bikov in odločujejo deželni odborniki. Sicer pa se oddaja vedno vrši v dogovoru s predsednikom kmetijske družbe, ki je itak v deželni odboru, in s tajnikom družbe. Deželni odbor kakor tudi zbor sta gotovo naklonjena kmetijski družbi, in zato je vsako očitanje neopravičeno. Naposled pa je deželni zbor nedavno brez ugovora vzel na znanje poročilo deželne odbora o razdelitvi plemenskih bikov, tedaj naj bi se bili oglasili ter grajali, če se jim vidi kaj graje vrednega. **)

Poročevalec Kersnik omeni, da je to vprašanje kar čez noč postalo politično, sicer pa vzdržuje predlog finančnega odseka.

Pri glasovanju je bil sprejet z večino predlog finančnega odseka, za prvi predlog poslanca Murnika je glasovalo le 8, za drugi 7 poslancev.

Konec seje ob 3. uri.

*) Ali v nasprotnem slučaju ta podpora ni dispozicijski zaklad za gosp. tajnika kmetijske družbe? Op. vred.

**) Lansko leto se je s podporo dežele razdelilo 41 bikov, in sicer v kranjskem okraju 11, v ljubljanski okolici 5, v radovljiškem okraju 5, v kamniškem 3, v kočevskelem 1, v litijškem 5, v novomeškem 3, v postojnskem 4, v logaškem 4. Op. vred.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. aprila.

Notranje dežele.

Dalmacija. V deželni zboru je pri deželni proračunu poslanec Biankini očital vladi, da zatira hrvatski duh in zaradi ponemčevanja zanemarja deželo v narodno-gospodarskem oziru. Biankinijev govor pa ni ugajal vsem hrvatskim poslanecem, ker je bil preoster in tudi ne povsem utemeljen. Pet zmernih hrvatskih poslancev je vsled tega govora že izstopilo iz hrvatskega kluba.

Češko-nemška sprava. Spravni odsek je predčera in včera imel zopet seje. Predčera je

(Dalje v prilogi.)

mladočeski poslanec Kučera očital vladni, da je v večini nemška in pospešuje ponemčenje. Nemci hočejo gospodovati v Avstriji in s spravo hoteli so svoje gospodstvo si bolj utrditi. Zaradi tega pa Cehi ne morejo za spravo glasovati. Dr. Zeithammer je razložil, da so vlada in Nemci največ krivi, da sprava ne napreduje. Vlada neče izvesti narodne enakopravnosti tudi v notranjem poslovanju, Nemci pa hočejo nemški državni jezik in pa zaključeno nemško ozemlje. S tem, da se neso udeležili razstave, so Nemci tudi pokazali sovraštvo proti Cehom. To pač sprave ni pospešilo. Baron Scharschmid je pa v svojem daljšem govoru le dokazoval, da so predlogi vseh čeških strank v bistvu jednaki, da so torej v resnici vse proti spravi. Včeraj je pa govoril Vašaty, potem pa je bilo glasovanje in se je imel še izvoliti poročevalec.

Štefija. Deželni zbor je vrnil predlogo o vrenjenju učiteljskih plač daželnemu odboru, da natančneje preišče, kak bi bil finančen vpliv.

Gorenja Avstrija. Pri posvetovanju o prošnji za podporo tkalske šole v Hasbachu je poslanec Ebenhoch se pritoževal, da vodja te šole očitno zabavlja proti cerkvi. Osnovel je nedeljski kurz baš mej službo božjo. Predlaga, da bi se stvar poizvedovala. Poročevalec mu je ugovarjal, češ, da to ne spada v deželni zbor, ker je šola državna.

Ogerska. Nekaj nenavadnega se je letos zgodilo na Ogerskem. Že drugi dan je predsednik zbornice naznanil, da zaključil generalno budgetno debato, ker ni vpisan noben govornik več. Druga leta je pa generalna debata se večkrat vlekla kakor morska kača. Seveda se ne vé, koliko časa bode trajala specijalna debata. Posebno se opaža, da skrajna levica zgublja veselje do govorjenja v zbornici. Skrajni levicariji so pri volitvah radi sklepali kompromise z narodno stranko, ali v zbornici pa ne marajo skupaj hoditi z grofom Apponyi-jem. To dobro vedó, da koristijo le Apponyi-jevi stranki, ne pa sebi, če vladi delajo sitnosti, zaradi tega pa nočejo napanjati vseh sil proti grofu Szapary ju. Da kak član skrajne levice ne pride na vladno krmilo, je gotovo, to jim je pa vsejedno, ali vlada Szapary ali pa Apponyi.

Vnanje države.

Bolgarija. Madjarski list „Egyetertes“ je izvedel iz Sofije, da je bolgarska vlada dobila jako zanesljive vesti ob organizaciji emigrantov, o umorih Belčeva in Vulkovičeva in o nameranih napadih na kneza Ferdinanda in ministerskega predsednika Stambulova. Dva glavna udeležitelja pri tej zaroti, Kosta Ivanov, ki je bil dolgo let policijski načelnik v Sofiji, in pa Vasilij Omalijov, bivši častnik iz Orhanije, ki sta pri emigrantih igrala važno vlogo, sta naznanila bolgarski vladi, da jej dasta na razpolaganje mnogo gradiva, če se jima dovoli povrniti v domovino. Bolgarski tajni komisariji z bolgarskim zastopnikom v Belemgradu so prišli v Zemun, kjer sta jim omenjena emigranta naznanila jako važne stvari, ki so se takoj sporočile v Sofijo, od koder je došlo brzoglavno emigrantoma pomiloščenje. Ta vest je velicega pomena, če je resnična.

Srbija. Ministerstvo se bode prenovilo, kakor je že naznanil Pasić v radikalnem klubu. Nov minister notranjih zadev boče Svetozar Milosavljević, kateri je že dvakrat ministroval. Prejšnji minister notranjih stvari Gjaja je moral odstopiti, ker se je zaradi imenovanja nekaterih uradnikov in postopanja ob iztiranju kraljice zameril vsem strankam. Vojni minister bode polkovnik Zoran Velimirović, brat stavbenega ministra. Stališče novega vojnega ministra bode težavno, ker je radikalec, radikalcji pa v vojski neso priljubljeni. Ministerski predsednik Pašić prevzame ministerstvo vnanjih zadev, za katero pa ni sposoben, ker mu primanjkuje jezikovnih zmognostij. Dosedanji minister vnanjih zadev Gjorgjević pojde pa za poslanika v Pariz. Finančni minister Paču je bil dosedaj ravnatelj tobačnega monopola.

Francija. Natararju, ki je pomagal policiji, da je dobila Ravachola, izplačali so že 1000 fr., trem policistom po 500 frankov. Policija je v Parizu in drugih mestih zaprla zopet več nevarnih anarhistov. Zaprti anarhisti so že mnogo izpovedali in vsi priznajo, da je bil Ravachol njih vodja. V Ravacholovem stanovanju dobili so nakaznico na 1500 dinamitnih patron, ki jih ima dobiti iz neke dinamitne zaloge v Parizu. Kako je Ravachol dobil to nakaznico, se še ni dognalo. Te patrone bi se bile rabile dne 1. maja. S tem, da so zaprla anarhiste, odšel je Pariz veliki nevarnosti. Pretilna pisma od anarhistov raznim osobam še vedno prihajajo, kar jasno kaže, da še vseh anarhistov nemojo pod ključem.

Izvirni dopisi.

Iz šmihel-stopiške občine, 30. marca.*) Pred mesecem in tudi že popreje je neki gospod dopisnik poslal sl. vredništvu dopise, zadevajoče tukajšnjo občino, ter pisal o bistveni razliki interesov stopiške in podgrajske in na drugi strani šmihelske in vavtovski fare, koje so v eno občino združene.

*) S tem bodi ta preprij za nas končan. Op. ured.

Ker je pa gosp. dopisnik to zadevo v javnost spravil, in da bode mogel vsakdo to zadevo nepristransko presojati, v koliko bi bilo razdruženje največje kranjske občine stopiškim in podgrajskim faranom v korist ali škodo, naj se mi dovoli sledeče podatke na podlagi občinskih zapiskov iz preteklega leta objaviti:

Šmihel-stopiška občina broji 8008 prebivalcev, je torej za Ljubljano največja občina na Kranjskem. Od teh spada na stopiško-podgrajske farane 3200 prebivalcev in na šmihel vavtovski farane 4800 prebivalcev.

V občinsko blagajno za skupne potrebščine so plačevali v letu 1891:

Stopiško-podgrajski farani:	
16% občinske naklade na prave davke	
od 4400 gld.	704 gld.
Za živinske potne liste: 1862 à 10 kr.,	
okroglo število	187 "
Za lovske najemščine	55 "
Za pasji davek	31 "
Za denarne kazni	23 "
Za ženitovanjske zglasnice	65 "
Za stavbena hišna dovoljenja	30 "

Znašali so večji občinski dohodki v 1891. l. v stopiško-podgrajski fari . 1095 gld.

Šmihel-vavtovski farani pa:	
16% občinske naklade na prave davke	
od 10.100 gld.	1616 gld.
Za živinske potne liste: 2339 à 10 kr.,	
okroglo število	234 "
Za lovske najemščine	235 "
Za pasji davek	45 "
Za denarne kazni	206 "
Za ženitovanjske zglasnice	160 "
Za stavbena hišna dovoljenja	80 "

Znašali so večji občinski dohodki v 1891. l. v šmihel-vavtovski fari . 2576 gld.

V ravno tem razmerju so bili manji občinski dohodki.

Iz teh podatkov mora biti toraj vsakemu jasno, da v resnici stopiško-podgrajski farani dajejo k skupnim občinskim dohodkom samo dobro tretjino; z ozirom na večje stroške in na to, da imajo tudi potrebščine ravno tako za dve šole, kakor šmihel-vavtovski farani, okrajnih cest pa, za kojih vzdrževanje je od leta 1889 županstvom skrbeti za navažanje gramoža, skoraj še enkrat toliko, uživajo pa pri tem dobro polovico skupnih občinskih dohodkov, in da zdaj združeni šmihelski in vavtovski farani eno tretjino svojih doneskov stopiškim in podgrajskim faranom dodajajo, naj bi toraj to, zanesljivo poročilo in številke, o kojih se lahko vsakdo v občinskem uradu prepriča, enkrat oči odprle tistim, ki tiščé na to, da bi se sedanja občina razdelila. Za slučaj razdruženja bi se stopiško-podgrajskim faranom stroški gotovo podvojili, ne da bi si najmanjše koristi na drugej strani pridobili. Izdavanje živinskih potnih listov pri kakem svetovalcu v Stopiču se pa lahko doseže brez razdruženja občine.

Kar se tiče želje dopisnikove za ocepitev Kandije od občine, naj omenim, da ta kraj, akoravno ima mestni značaj, od občine ne dobiva niti enega novca več za svoje večje potrebe, kakor zadnja vas v občini, akoravno plačuje ta kraj več občinskih naklad, kakor vsa podgrajska fara, in davkarska občina Kandija skoraj toliko davka, kakor vseh pet davkarskih občin stopiške fare skupaj; občani iz Kandije plačujejo za vse svoje posebne potrebščine iz svojega žepa in občine jih ne podpira niti z novcem občinskim. Z vso pravico se lahko nasprotno trdi, ako bi Kandije ne bilo v občinski zvezi, da bi občani z ozirom na njene dohodke še prosili morali Kandijane za združenje z občino. Razdruženje bi torej ne bilo umestno z ozirom na omenjene podatke in na okolščino, da ob tržnih dnevih hodijo v tik občinske pisarne v Kandiji, ljudje skoraj iz vsake vasi v mesto, o tej priliki svoja občinska opravila lahko opravijo brez najmanjše zamude. Trdi se lahko z vso pravico, da bi niti pet stopiških ali podgrajskih občanov prošnje za združitev občine ne podpisalo, ako bi znali, kako so stvari v istini, da jih za slučaj razdruženja mesto olajšave le še enkrat večji stroški čakajo, kajti zdaj župan in občinski odbor občinski posel brezplačno opravljata, občinski upravnik pa ves izredno veliki posel za največjo kranjsko občino z nad 8000 prebivalci brez kakega priboljška za stanovanje izvršuje za 500 gl.

Le v združenju je moč, to je star pregovor, ki je vselej obveljal. Jasno je pa, da vsakdo rad prošnjo za združitev podpiše, ako se mu trdi, da mu bode potem manj stroškov plačevati. Zeleti bi bilo, da predno se v prihodnje o tuk. občinskih zadevah in odnošajih kaj javno ukrepa ali v časnike poroča, naj bi se tisti popreje preskrbeli pri županstvu potrebne podatke, katerej zahtevi se mu bode vselej z veseljem ustreglo.

Iz Zagreba, 31. marca. Dne 17. marca bila je letna skupščina društva svetega Jeronima v prisotnosti mnogobrojnih članov. Po odsluženi sveti maši za pokojne člane začne zborovanje predsednik, kanonik dr. Suk z nagovorom, v katerem se zahvaljuje vsem dobrotnikom temu društvu za poklonjene darove a posebno še nadškofovskemu semenišču, kjer je bil položen temelj temu društvu pod vodstvom Tomaža Gajdeka. V semenišču so so shajali dozdej člani na glavne skupščine, od bodočega leta naprej pa bode imelo društvo že svoje prostore v novo sezidanaj društveni hiši. Zdej, ko si je društvo omislilo in preskrbelo svoje novo stanovanje, pozivlje ono vse duhovnike, da se ga tudi v bodoče tako verno oklepajo, kakor dozdej, saj je duhovnik v prvem redu pozvan, da širi pravo prosveto med narod. S to željo odpré predsednik 24. glavno skupščino društva sv. Jeronima.

Po poročilu g. tajnika se je zapisalo l. 1891 vsega 617 članov, tako da ima društvo sedaj 9813 članov. Posebno lep dokaz požrtvovalnosti je dala Ana Šeetina iz Koprivnice, poklonivša društvu 200 gl. v to svrhu, da se zapiše v društvo 40 otrok iz župe koprivniške za doživotne člane tretjega reda. Ta dar je tem vrednejši, ker je dotična vdova priprosta kmetica. Odbor društva odobrava tudi z veseljem predlog nekega učitelja, da bi se vsako leto na vsakej šoli zapisala vsaj dva šolarja kot doživotna člana tega društva. To bi bilo mogoče storiti z onimi denarji, ki jih dobi skoraj vsaka šola za nagradne knjige v iznosu od 10 gld. Ker iznosi članarina tretjega reda le 5 gld., mogla bi se zapisati dva v vsakej šoli. To bi bila za dotičnega šolarja večja nagrada, kajti on bi dobival društvene knjige doživotno. In koliko članov bi se na tak način nabralo. Ne bi se li dalo tako tudi pri društvu sv. Mohora uvesti, da bi dobili več dosmrtnih članov?

Kakšne knjige bode izdalo društvo za tekoče leto, ni še razven „Danice“ popolnoma odločeno, vendar pa bode to vprašanje v kratkem rešeno.

Društveno premoženje iznaša 127.203 gld.; od tega premoženja si je društvo sezidalo krasno hišo v vrednosti 80.000 gld.

Iz tega kratkega poročila se vidi, da je društvo sv. Jeronima osnovano na čvrsti podlagi, in da se lepo razvija. Nima sicer toliko članov kakor društvo sv. Mohora, ali so zato člani vsi dosmrtni ter se imetek društva vedno množi, dočim se pri slovenskem društvu dohodki večidel vsako leto potrosijo ter za glavnico premalo ostaje. V tem pogledu naj bi se tudi pri društvu sv. Mohora premožnejši pri vpisovanju ozirali malo bolj na temeljno glavnico društva ter se upisali za dosmrtni člane. Sicer je svota od 15 gld. za kmečko ljudstvo malo previsoka, vendar pa bi se našlo po nagovoru gotovo več takih, ki bi se hoteli upisati dosmrtno. In tako bi z Božjo pomočjo prišli tudi do večje temeljne glavnice, kar je pri vsakem društvu velike važnosti.

Ker ni nobene nade, da bi se stanje škofa Gašparića v kratkem zboljšalo, sklenil je zagrebški stolni kapitel v svojej seji 26. marca, da prevzame čast kapitularnega vikarja škof Pavlešić, a čast prokustosa stolne cerkve opat dr. Rački. Ker je pa tudi škof Pavlešić zbog starosti popolnoma oslabil, imenoval si bode za svojega namestnika enega izmed kanonikov. Glas, ki ga je prinesel „Slovenec“, da postane nadškof zagrebški Haudegh, zdi se tukajšnjim krogom neverjeten. Tako vsaj trdijo naši časopisi. Bodočnost nas bode že poučila, kaj je v tem istine. Čudno pa se zdi seveda vsakemu, zakaj se tako dolgo ne imenuje nadškof zagrebški. Zdej se pri nas o tem nič več ne razpravlja, in verjetno je, da ostane nadškofovska stolica še dlje časa nepopolnjena.

Zagreb dobi razven drugih znamenitosti letos krasen botaniški vrt, ki se je začel že lani vrejati, pa bo morda komaj letos dogotovljen. Ves prostor, čez 7 oral je dalo mesto, a za vrenjenje se je že dozdej potrosilo čez 70.000 gld. Poleg znanstvene svrhe bode imel vrt tudi praktično, kajti v njem bodo zastopane vse stroke vrtnarstva. Pa tudi kot

sprehajališče bode ta vrt vrejen s klopmi, uticami, jezerci, vodometi itd. Ker vrt ni odaljen od mesta, nego prav blizu, bode za prebivalstvo glavnega mesta zares velike koristi v zdravstvenem pogledu. Seveda bode treba ves bližnji vrt še le vrediti, kar se bo pa v kratkem zgodilo vsled kanalizacije.

Letos dobimo tudi nov most čez Savo. Delo bode dogotovljeno že meseca avgusta. Most je železne konstrukcije ter stane do 200.000 glđ. Daleč nad mostom vrejujejo tudi Savo radi mostu. Ko sem ogledoval to delo, mislil sem, kako bi bil vendar krasen predel pod Zagrebom, da se vredi Sava, kakor bi bilo potrebno. Koliko krasnega polja in travnikov bi se vsako leto obvarovalo propasti in kako ploden bi mogel biti ta kraj. Ali o takih podvzetjih se pri nas molči, češ, za kaj takega ni denarja. In vendar imamo že zdavnaj izdelan načrt za regulacijo Save in tudi stroški bi se bili pokrili iz investicijske zaklade, da se niso morali umakniti možje zavzeti za takšna povzetta drugim, ki so dohodke iz dotične zaklade znali uporabiti v druge svrhe, morda ne tako koristne za Hrvatko in Slavonijo.

Vprašanje o ženskem liceju je tedaj že skoraj odločeno. Kolikor je dozdej znanega, odločil se je predstojnik za bogočastje in uk za licej, v katerem se bode poučevalo v vseh predmetih, kakor na gimnazijah, razven klasične filologije. Latinski bi se moglo učiti še le v petem razredu. Bode li ta šola imela kak vspeh, je prav dvojbeno, saj se je pokazalo v mnogo naprednejših zemljah nego je Hrvatska, da taki zavodi ne uspevajo, kakor bi morali. Sploh pa se pri nas še zdaj prav živo razpravlja o tem vprašanju po časopisih. Iz teh razprav je pa razvideti, da je treznejše občinstvo proti takej šoli, kar seveda ni nič čudnega, če pomislimo, da imamo za vse stroke državnih služb že skoraj preveč možkih, a kam bi potem še z ženskimi kandidati. Z druge strani pa je tudi dokazano, da imamo sploh premalo izurjenih gospodinj, kar je pa za naše odnose gotovo najvažnejše vprašanje. Le bogati narodi morejo imeti take „luksus“-zavode ter ž njimi poskušati, pri nas trebamo pa praktičnih šol, a za žensko mladež posebno gospodinjskih šol. Le na tak način, če se bodo žene popolnoma posvetile gospodinjstvu, more se sčasoma tudi pri nas blagostanje povzdigniti, drugače bode le nazadovalo, a ob enem tudi snaga celega naroda.

Pred nedavnim časom je umrl v Zagrebu bivši mestni župan dr. Hofman. Bil je posebno naobražen mož in dober jurist. Bil je javni biležnik, in ko je postal župan zagrebški, izročil je svojo pisarno svojemu sorodovincu Šlintner-ju, seveda z dovoljo vlade. Le-ta je bil pa strasten igralec ter mu je velik del od klientov poverjenega premoženja zapravil. To je bil hud udarec za poštenega Hofmana. Spustil se je zaradi izgubljenih svot v pravdo z vlado, češ, da ni on dolžan vso zgubo poplačati, ali je izgubil vendar-le večidel svojega premoženja okoli sto tisoč goldinarjev. To je moža tako žalostilo, da ni izhajal več let iz svoje hiše in tudi z nobenim občil, celo s svojimi poprejšnjimi prijatelji ne. Smrt ga je rešila takega žalostnega življenja. Bil je pokopan z vso častjo kot zaslužan meščan in bivši župan mesta Zagreba.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. aprila.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes XI. sejo. O prošnji c. kr. kmetijske družbe kranjske za podporo k troškom deželne razstave l. 1894 je sklenil zbor, da je pripravljeno dati 15.000 glđ. proti temu, da se v prihodnjem zasedanju predlože potrebni načrti s programom in proračunom. Za preložitve okrajne ceste od mostu do deželne ceste v Žužemberku se je dovolilo 3000 glđ. podpore s pogojem, da si cestni okraj prej zagotovi še ostali del potrebščine v znesku 4448 glđ. 27 kr. Prihodnja seja je v torek.

(O oporoki prominolega Antona Kneza) se nam poroča to-le: Oporoka je iz dné 15. februaria in pristavek iz dné 29. marca, in vesoljni dedič „Matica Slovenska“. Premoženja utegne biti nad 60.000 glđ. Takoj izplačati je nad 6000 glđ. in obrestno naložiti 44.000 glđ. za mater, očeta itd. do njihove smrti. Potem dobi „Matica“ to v last v ta namen, da iz „ustanove Ant. Knezove“ izdaja „Ljudsko knjižnico“ sicer po naukih cerkve katoliške, vendar svobodomiselnosti pisano v duhu narodnem. Skušnja pa uči, da v takih zadevah se večkrat uresničuje stari rek: „Parturiunt“ itd. „Matica Slovenska“

naj dobro in na vse strani preudari, bode li mogla koristno sprejeti omenjeno volilo.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca marca vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 461 strank 155.630 glđ. 15 kr., vzdignilo pa 243 stran 115.431 glđ. 75 kr.

(V Rudolfsnumu) je sinoči predaval g. kustos Müller „o najnovejših arheoloških najdbah“. Poslušalcev je bila polna soba. Predavanje je bilo jako zanimivo. Več prihodnjič.

(Koroški deželni zbor.) XVI. seja dne 26. marca. Dež. zboru se izroči 6 prošnji; med njimi je prošnja celovške mestne občine, naj dežela podpira celovško gledališče in naj se mestnim učiteljem zboljšajo plače. Na predlog gospodarskega odseka se odkloni prošnja okrajnih zdravnikov, da se le-ti nastavijo kot deželni uradniki. Za gospodarski odsek predlaga posl. Kirschner, naj se dež. odboru naroči da vladi in obema zbornicama drž. zbora pošlje nujno prošnjo, da ostane ruska in rumunska meja uvažanju živine vsekako zaprta. Prošnja občine Knezovo za razdelitev se odkloni. Stavb. odsek poroča o uravnanju nekaterih hudournikov in se iz dež. zaklada dovolijo potrebni doneski. Isti odsek poroča o izvanrednih stavbah pri dež. cestah v l. 1892 in se v ta namen dovoli 60.694 glđ. 89 kr.

XVII. seja dne 28. marca. Več odsekovih poročil se vzame na znanje. Daljša debata se je vnela o cesti skozi Ziljsko dolino, ko je cesto je pred leti vzela država v oskrbovanje, za katero mora pa dežela plačati letnih 10.000 glđ. Vladno stališče je zagovarjal g. dež. predsednik. Sprejel se je predlog gospodarskega odseka, da se dež. odboru naroči, naj dela pri c. kr. vladi na to, da se letni doneski dežele znižajo na 5000 glđ., in se uravnanje te ceste kakor hitro mogoče dovrši. Slugam c. kr. realke se dovoli letna podpora 20 glđ. Sprejme se predlog gospodarskega odseka, da se v Trgu nastavi deželni živinozdravnik z letno plačo 500 glđ. — Za tem pričela se je šolska debata, o kateri bodemo poročali obširneje na drugem mestu! Konečno se je z vsem glasovi proti dvema (č. gg. Einspielerja in Muri-ja) potrdil proračun dež. šolskega zaklada za l. 1892; ki kaže potrebnosti 454.285 glđ.; pokritja 60.722 glđ. in pomankljaja 393.563 glđ., kateri se ima pokriti iz dež. zaklada. — Sprejme se tudi resolucija, naj dež. odbor dela na to, da se nastavijo definitivni okrajni šolski nadzorniki kot c. kr. drž. uradniki. — Poslanec Kirschner interpelira g. dež. predsednika o boroveljski državni cesti. G. dež. predsednik je takoj odgovoril. — XVIII. seja dne 29. marca. Daljša debata vršila se je o uravnanju Drave; na predlog odseka, ki ima to zadevo v rokah, se je naročilo dež. odboru, da skrbi za to, naj se uravnava deloma ustavi in naprosi c. kr. vlado, naj ona prevzame nadaljno uravnanje. — Za deželne ceste se dovoli 102.515 glđ. — XIX. seja dne 30. marca. Dr. Luggin je obširno poročal o uravnanju državne ceste in Drave v Zgornjem Dravogradu. Vnela se je daljša debata, katere so se udeležili dež. predsednik, posl. dr. Steinwender, Hinterhuber. Sprejme se predlog gospodarskega odseka, da se posojilnim (nemškim) društvom v Št. Jurju, Zg. Mühlbachu, Zreclu, Kotmarivasi, Doberlivesi, Št. Lenartu in Gradcu z dež. stroški ne more nastaviti stalen revizor. — Odobrava se računski sklep dež. doklad na žgane tekočine l. 1891 v znesku 147.469 glđ. 42 1/2 kr. Izdalo se je 25.287 glđ. 90 kr.; čisti dobiček znaša 122.181 glđ. 52 1/2 kr. Rešilo se je razven imenovanih še več drugih manjših zadev!

(Osebnostna vest.) Černoviški uradni list poroča: „Kakor izvemo, razširja se še vedno vest, da bode v kratkem odpoklican deželni predsednik grof P a c e. Z vso gotovostjo moremo zatrditi, da je ta vest neutemeljena in ima le namen, begati prebivalstvo.“

(Slovensko gledališče.) Jutri bode predstava na korist igralki gđc. M. Slavčevi in g. A. Verovšku. Predstavljala se bode znana igra s petjem: „Čevljar baron.“

(Vojaška izobraževališča.) Ljubljanski uradni list objavil je dné 1. aprila razpis, zadevajoč sprejem v ces. in kr. vojaške odgojilnice in vojaška izobraževališča in v odgojne zavode za hčere častnikov. Za šolsko leto 1892/93, ki se prične meseca septembra, vsprejetih bo v c. in kr. vojaške odgojilnice 280 gojencev, ki pri vsprejemu večinoma dobé vsprejemnice. Kdor se zanima za ta razpis, najde ga med inserati v „Laibacher Zeitung“ št. 74 tega leta.

(Narodna čitalnica v Kamniku) priredi v nedeljo, dné 3. aprila t. l., dramatično predstavo. Igra

se „Stari Elija“, izvorna narodna igra s petjem v treh dejanjih, spisal Ignacij Borštnik. Igralke in igralci nastopijo v starinskih narodnih nošah.

(Nova hranilnica) otvori se v kratkem v Kranju, pravila so že potrjena.

(Posojilnica v Gor. Gradu) na Štajerskem nam je doposlala računski sklep za prvo upravno leto 1891, kateremu povzamemo naslednje: Zadržnikov je pristopilo 153, izstopilo 7, torej je vseh 146. Dolžnikov leta 1891 je bilo 122, ki so prejeli 35.509 glđ. 28 kr., vrnili 6520 glđ., stanje posojil torej 28.989 glđ. 28 kr. Hranilničarjev je bilo 141, ki so vložili 38.830 glđ. 96 kr., vzdignili pa 11.701 glđ., tako da je stanje vlog s kapitalizovanimi obrestmi 27.652 glđ. 88 kr. Splošni rezervni fond znaša 260 glđ., specialni 224 glđ. 88 kr.

(Samomor.) Dnó 30. marca po noči obesil se je na podstrešju svoje hiše ob šentvidski cesti pri Celovcu posestnik J. Salzer, po domače „Habnar“. Živel je jako lahkomišelnino; minoli torek dné 29. tega marca so mu pokopali pridno ženo. Salzer je začel po ženini smrti obupavati in storil nesrečni konec svojemu življenju. Zapustil je štiri neoskrbljene otroke v starosti 3 do 11 let. To je v petih dnéh že druga vest o samomoru iz Celovca! Žalostno!

Črne, bele in pisane svilene damaste

od glđ. 1·40 do glđ. 17·75 meter (do 38 vrst in 600 raznih barev) razpošilja počtine in colnine prosto **svilarnica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik), Zürich. Vzorec s povratno pošto. Pisma 10 kr. porto. 191 I (8)

Telegrami.

Dunaj, 1. aprila. Cesar je otvoril danes dopoludne razstavo v umetniški hiši. — „Wiener Zeitung“ objavlja zakon o ugodnostih, ki se imajo dovoljevati poškodovanem po trtni uši, in pa naredbe poljedelskega ministerstva za dovolitev dotičnih posojil.

Praga, 1. aprila. Spravna komisija vsprejela je predlog grofa Buquoy-a, da se odlože spravne predloge. Za ta predlog glasovali so veleposestniki in Staročehi, proti njemu pa Nemci. Dr. Plener je napovedal votum manjšine. Mladočehi odšli so iz dvorane, ko je njih predlog, da se o spravi preide na dnevni red, bil odklonjen. Napovedali so tudi votum manjšine.

Praga, 2. aprila. Deželni zbor je odklonil predlog Mladočehov, da se postavi Komenskega kip v muzeju in osnuje poseben Komenskega muzej. Za predlog so glasovali Mladočehi, Plener in nekaj drugih Nemcev in Staročehi. Deželni zbor je to stvar le slučajno odklonil in jo bode še v tem zasedanju rešil v zmyslu predlagateljev in s tem popravil današnje glasovanje.

Berolin, 2. aprila. Vojaku, stražecemu pred vojašnico gardskega polka, pretel je nekdo o polnoci z nožem. Stražnik je ustrelil in dotičnika bežečega težko ranil. Slučajno je bila lahko ranjena tudi neka druga neudeležena osoba.

Peterburg, 1. aprila. Državnemu svetu se je predložil nov zakon o kaznovanju oseb, ki izdadó državne tajnosti.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v inč
		srakometa v mm			
		toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	744·0	0·8	brev.	megla	
1. 2. u. pop.	741·0	13·4	sl. jzap.	jasno	0·00
9. u. zveč.	739·1	7·2	sl. vzh.	"	

Srednja temperatura 7·1°, za 0·3° pod normalom.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze prijateljskega sočutja za darovane prekrasne vence, in za brezštevno spremstvo našega predragega ranjega k njega zadnjemu počitku, izreka vsem prijateljem in znancem pokojnika, osobito njegovim gg. uradnim kolegam in uradnim slugam, kakor posebno še prečastiti duhovščini najiskrenejšo zahvala. 193 1

Žalujóča rodbina Omejc-eva.

Zahvala.

O prežalostni izgubi ljubljene in nepozabnega nam sina, oziroma brata in svaka, gospoda

Antona Knez-a

došlo nam je z vseh strani jako mnogo dokazov iskrenega sočutja, kateri so nam bili v duhu velike žalosti tešilo in tolažba. Zahvaljujé se za te dokaze, izrekamo zajedno ginjenega srca najtoplejšo hvalo vsem prijateljem in znancem, kateri so nepozabnemu pokojniku v tako ogromnem številu izkazali poslednjo čast. Zlasti se zahvaljujemo za mnoge in prekrasne vence, zahvaljujemo se vsem dostojanstvenikom in slavnim društvom za udeležbo pri pogrebu in gospodom pevcem za ginjačo petje ter sploh vsem in vsakomur za obile izraze ljubezni, naklonjenosti in spoštovanja do pokojnika.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1892.

195 1

Žalujoča rodbina.

Krasne cerkvene šopke in vence

za 141 6-4

Velikonoč in Šmarnice

ima v največji izberi

po čudovito nizkej ceni

Marija Podkrajšek

v Ljubljani, Špitalske ulice.

Naročila na šopke in vence za Velikonoč in Šmarnice blagovolé naj čast, naročniki pravočasno prijaviti, da bodo mogoče povsem in točno postreči. Radi preunogih naročil bi se zakasnela naročila ne mogla zanesljivo izvršiti.

☛ Poštna naročila izvršujem obratno. ☛

Nič več kašlja!

Staro in preizkušeno domače zdravilo so pristni

Oskarja Tietze-ja čebulni bonboni,

ki nena- doma hitro pomagajo proti kašlju, hripavosti, zasliženju itd. Le posebna sestava mojih bonbonov je že porok za vseh. Paziti je treba natančno na ime Oskar Tietze in na „čebulno znamko“, ker so tudi posnetki, ki pa so brez vrednosti in celo škodljivi.

☛ V zvežnjih à 20 in 40 kr. ☛

Glavna zaloga: Lekarnar F. Kržan, Kromeriž. — Zaloga v Ljubljani: Lekarnar Ub. pl. Trnkóczy, lekarnar L. Grečel, dalje na Kranjskem v mnogih lekarnah, prodajalnicah itd. (1399) 20-20

Kotranaste kroglice.

Priporočljive kot kašelj in hripavost odstranjujoče in olajšujoče, sliz razkrojujoče sredstvo.

Te kroglice, ki pomirajo in mehčajo, morejo se posebno onim priporočati, ki pri svojih poslih in dolžnostih potrebujejo jasen in močan glas, kakor cerkveni govorniki, učitelji, peveci itd. — 1 škatla 25 kr., 10 škatel 2 glđ.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1310) 8

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(12) 22 zobozdravnik (7) pri Hrdeckega mostu I. nadstr.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

3000 komadov v obratu.

Najboljši vseh zamčen.

Ph. Mayfarth & Co.

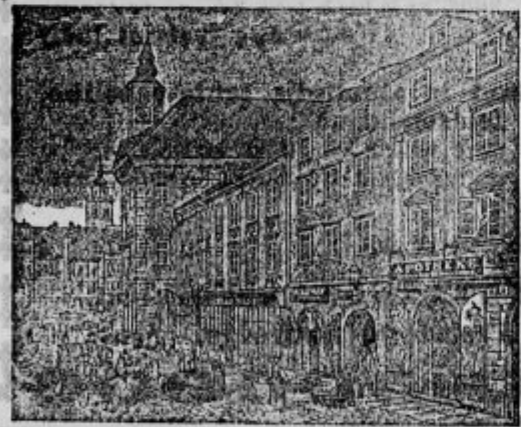

Stroj za rezanje repe z nožnim stožcem, robkalnica za koruzo, mlini za phanje in mečkanje. Specijalni mlini za izdelovanje moke prostega koruznega phanja za konjsko krmo. Stroji za mečkanje krompirja. Stroji za rezanje krme, ki se gonijo z roko, geplom in parom. Drobilnik oljenenih tropin (preše). Parnica za krmo itd. Mlatilnice, ki se gonijo z roko in drugo silo. Čistilnica za žito.

PH. MAYFARTH & Comp. tovarna Dunaj 21, Taborstrasse 76.

☛ Ceniki zastoj in franko. — Zanesljivi zastopniki se žalé. ☛ 45 10-7

Zalogo ima v Ljubljani gosp. ALBIN C. ACHTSCHIN.

Za bolne in zdrave

je najboljšo hranilno sredstvo, silno potrebno za zdravje, priznано od zdravnikov kot „izvrstno“ in od mnogih bolnikov s spričali najtopleje priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim okusom iz lepo dišavo.

Zavitek s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo savitki 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarnarju v Ljubljani; na Dunaju imajo zalogo lekarnarji: Viktor pl. Trnkóczy, V. okraj, Hundstürmerstrasse 113; dr. Oton pl. Trnkóczy, III. okraj, Radetzkyplatz 17, Julij pl. Trnkóczy, VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajarsko) Vendelin pl. Trnkóczy, lekarnar; nadalje v vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupcih itd.

(1391) Prekupci imajo obilen rabat. (15)

„AVSTRIJA“

vzajemno zavarovalno društvo na življenje in rente

na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastnej hiši. — Ustanovljeno meseca avgusta 1860.

Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.

☛ Zavarovane svote se točno izplačujejo. ☛

Pri „Avstriji“ zavarovanih je že čez 34.000 oseb za 20.501 milijon goldinarjev. Poroštveni zalogi znaša 2.918 milijonov goldinarjev. Izplačila je „Avstrija“ dozdaj že 7.444 milijonov goldinarjev.

Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v vojski ali njenih posledicah, ne da bi bilo treba za to kaj doplačati.

Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so:

I. Zavarovanje za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti.

II. Nasprotno zavarovanje pri zakonskih.

III. Zavarovanje na dožitve in ob enem za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se zavarovaneu pri poprej določeni starosti njemu samemu ali pa njegovim dedičem, kadarkoli bi zavarovaneu poprej umrl.

IV. Zavarovanje z dvakratnim izplačilom zavarovane svote: Prvi izplača se, kadar zavarovaneu določeno starost doseže njemu samemu in drugič po njegovi smrti njegovim dedičem.

V. Zavarovanje rent (penzije).

VI. Zavarovanje z izplačilom zavarovane svote o naprej določenem času.

VII. Zavarovanje na dožitje: Zavarovana svota izplača se o naprej določenem času; ako bi pa zavarovaneu poprej umrl, povrne se vplačila s 5% obrestnimi obrestmi.

VIII. Zavarovanje dote otrokom: Zavarovana svota izplača se, kadar zavarovaneu določeno starost doseže. Ko bi plačnik poprej umrl, odpade daljno vplačevanje, in ko bi zavarovaneu pred določeno starostjo umrl, povrne se vplačila breznesek.

Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarifa brezplačno daje: (32) 12-4

Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani: **Ig. Valentinčič.**

Pisarna: Sv. Petra cesta šte. 73.

sprehajališče bode ta vrt vreten s klopmi, uticami, jezerci, vodometi itd. Ker vrt ni odaljen od mesta, nego prav blizu, bode za prebivalstvo glavnega mesta zares velike koristi v zdravstvenem pogledu. Seveda bode treba ves bližnji vrt še le vrediti, kar se bo pa v kratkem zgodilo vsled kanalizacije.

Letos dobimo tudi nov most čez Savo. Delo bode dogotovljeno že meseca avgusta. Most je železne konstrukcije ter stane do 200.000 glđ. Daleč nad mostom vrejujejo tudi Savo radi mostu. Ko sem ogledoval to delo, mislil sem, kako bi bil vendar krasen predel pod Zagrebom, da se vredi Sava, kakor bi bilo potrebno. Koliko krasnega polja in travnikov bi se vsako leto obvarovalo propasti in kako ploden bi mogel biti ta kraj. Ali o takih podvzetjih se pri nas molči, češ, za kaj takega ni denarja. In vendar imamo že zdavnaj izdelan načrt za regulacijo Save in tudi stroški bi se bili pokrili iz investicijske zaklade, da se niso morali umakniti moške zavzeti za takšna povzeta drugim, ki so dohodke iz dotične zaklade znali uporabiti v druge svrhe, morda ne tako koristne za Hrvatko in Slavonijo.

Vprašanje o ženskem liceju je tedaj že skoraj odločeno. Kolikor je dozdej znanega, odločil se je predstojnik za bogočastje in uk za licej, v katerem se bode poučevalo v vseh predmetih, kakor na gimnazijah, razven klasične filologije. Latinski bi se moglo učiti še le v petem razredu. Bode li ta šola imela kak vspeh, je prav dvojbeno, saj se je pokazalo v mnogo naprednejših zemljah nego je Hrvatska, da taki zavodi ne uspevajo, kakor bi morali. Sploh pa se pri nas še zdaj prav živo razpravlja o tem vprašanju po časopisih. Iz teh razprav je pa razvideti, da je treznejše občinstvo proti takej šoli, kar seveda ni nič čudnega, če pomislimo, da imamo za vse stroke državnih služb že skoraj preveč možkih, a kam bi potem še z ženskimi kandidati. Z druge strani pa je tudi dokazano, da imamo sploh premalo izurjenih gospodinj, kar je pa za naše odnošaje gotovo najvažnejše vprašanje. Le bogati narodi morejo imeti take „luksus“-zavode ter ž njimi poskušati, pri nas trebamo pa praktičnih šol, a za žensko mladež posebno gospodinjskih šol. Le na tak način, če se bodo žene popolnoma posvetile gospodinjstvu, more se sčasoma tudi pri nas blagostanje povzdigniti, drugače bode le nazadovalo, a ob enem tudi snaga celega naroda.

Pred nedavnim časom je umrl v Zagrebu bivši mestni župan dr. Hofman. Bil je posebno naobražen mož in dober jurist. Bil je javni biležnik, in ko je postal župan zagrebški, izročil je svojo pisarno svemu sorodovinecu Šlinterju, seveda z dovoljo vlade. Le-ta je bil pa strasten igralec ter mu je velik del od klientov poverjenega premoženja zapravil. To je bil hud udarec za poštenega Hofmana. Spustil se je zaradi izgubljenih svot v pravdo z vlado, češ, da ni on dolžan vso zgubo poplačati, ali je izgubil vendar-le večidel svojega premoženja okoli sto tisoč goldinarjev. To je moža tako žalostilo, da ni izhajal več let iz svoje hiše in tudi z nobenim občil, celo s svojimi poprejšnjimi prijatelji ne. Smrt ga je rešila takega žalostnega življenja. Bil je pokopan z vso častjo kot zaslužen meščan in bivši župan mesta Zagreba.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. aprila.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes XI. sejo. O prošnji c. kr. kmetijske družbe kranjske za podporo k troškom deželne razstave l. 1892 je sklenil zbor, da je pripravljen dati 15.000 glđ. proti temu, da se v prihodnjem zasedanju predlože potrebni načrti s programom in proračunom. Za preložitve okrajne ceste od mostu do deželne ceste v Žužemberku se je dovolilo 3000 glđ. podpore s pogojem, da si cestni okraj prej zagotovi še ostali del potrebnosti v znesku 4448 glđ. 27 kr. Prihodnja seja je v torek.

(O oporoki prominolega Antona Kneza) se nam poroča to-le: Oporoka je iz dne 15. februara in pristavek iz dne 29. marca, in vesoljni dedič „Matica Slovenska“. Premoženja utegne biti nad 60.000 glđ. Takoj izplačati je nad 6000 glđ. in obrestno naložiti 44.000 glđ. za mater, očeta itd. do njihove smrti. Potem dobi „Matica“ to v last v ta namen, da iz „ustanove Ant. Knezove“ izdaja „Ljudsko knjižnico“ sicer po naukih cerkve katoliške, vendar svobodomiselnost pisano v duhu narodnem. Skušnja pa učiti, da v takih zadevah se večkrat uresničuje stari rek: „Parturiant“ itd. „Matica Slovenska“

naj dobro in na vse strani preudari, bode li mogla koristno sprejeti omenjeno volilo.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca marca vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 461 strank 155.630 gold. 15 kr., vzdignilo pa 243 stran 115.431 glđ. 75 kr.

(V Rudolfsnumu) je sinoči predaval g. kustos Müller „o najnovejših arheoloških najdbah“. Poslušalec je bila polna soba. Predavanje je bilo jako zanimivo. Več prihodnjč.

(Koroški deželni zbor.) XVI. seja dne 26. marca. Dež. zboru se izroči 6 prošnji; med njimi je prošnja celovške mestne občine, naj dežela podpira celovško gledališče in naj se mestnim učiteljem zboljšajo plače. Na predlog gospodarskega odseka se odkloni prošnja okrajnih zdravnikov, da se le-ti nastavijo kot deželni uradniki. Za gospodarski odsek predlaga posl. Kirschner, naj se dež. odboru naroči da vladi in obema zbornicama drž. zbora pošlje nujno prošnjo, da ostane ruska in rumunska meja uvažanju živine vsekako zaprta. Prošnja občine Knezovo za razdelitev se odkloni. Stavn. odsek poroča o uravnanju nekaterih hudournikov in se iz dež. zaklada dovolijo potrebni doneski. Isti odsek poroča o izvanrednih stavbah pri dež. cestah v l. 1892 in se v ta namen dovoli 60.694 glđ. 89 kr. — XVII. seja dne 28. marca. Več odsekovih poročil se vzame na znanje. Daljša debata se je vnela o cesti skozi Ziljsko dolino, ki jo cesto je pred leti vzela država v oskrbovanje, za katero mora pa dežela plačati letnih 10.000 glđ. Vladno stališče je zagovarjal g. dež. predsednik. Sprejel se je predlog gospodarskega odseka, da se dež. odboru naroči, naj dela pri c. kr. vladi na to, da se letni doneski dežele znižajo na 5000 glđ., in se uravnanje te ceste kakor hitro mogoče dovrši. Slugam c. kr. realke se dovoli letna podpora 20 glđ. Sprejme se predlog gospodarskega odseka, da se v Trgu nastavi deželni živinozdravnik z letno plačo 500 glđ. — Za tem pričela se je šolska debata, o kateri bomo poročali obširneje na drugem mestu! Konečno se je z vsem glasovi proti dvema (č. gg. Einspielerja in Muri-ja) potrdil proračun dež. šolskega zaklada za l. 1892; ki kaže potrebnosti 454.285 glđ.; pokritja 60.722 glđ. in pomankljaja 393.563 glđ., kateri se ima pokriti iz dež. zaklada. — Sprejme se tudi resolucija, naj dež. odbor dela na to, da se nastavijo definitivni okrajni šolski nadzorniki kot c. kr. drž. uradniki. — Poslanec Kirschner interpelira g. dež. predsednika o boroveljski državni cesti. G. dež. predsednik je takoj odgovoril. — XVIII. seja dne 29. marca. Daljša debata vršila se je o uravnanju Drave; na predlog odseka, ki ima to zadevo v rokah, se je naročilo dež. odboru, da skrbi za to, naj ona prevzame nadaljno uravnanje. — Za deželne ceste se dovoli 102.515 glđ. — XIX. seja dne 30. marca. Dr. Luggin je obširno poročal o uravnanju državne ceste in Drave v Zgornjem Dravogradu. Vnela se je daljša debata, katere so se udeležili dež. predsednik, posl. dr. Steinwender, Hinterhuber. Sprejme se predlog gospodarskega odseka, da se posojilnim (nemškim) društvom v Št. Jurju, Zg. Mühlbachu, Zreleu, Kotmarivasi, Doberlivesi, Št. Lenartu in Gradcu z dež. stroški ne more nastaviti stalen revizor. — Odobrava se računski sklep dež. doklad na žgane tekočine l. 1891 v znesku 147.469 glđ. 42½ kr. Izdalo se je 25.287 glđ. 90 kr.; čisti dobiček znaša 122.181 glđ. 52½ kr. Rešilo se je razven imenovanih še več drugih manjših zadev!

(Osebnosti) Černoviški uradni list poroča: „Kakor izvemo, razširja se še vedno vest, da bode v kratkem odpoklican deželni predsednik grof Pa ce. Z vso gotovostjo moremo zatrditi, da je ta vest neutemeljena in ima le namen, begati prebivalstvo.“ (Slovensko gledišče.) Jutri bode predstava na korist igralke gđ. M. Slavčevi in g. A. Verovšku. Predstavljala se bode znana igra s petjem: „Čevljar baron.“ (Vojaška izobraževališča.) Ljubljanski uradni list objavil je dne 1. aprila razpis, zadevajoč sprejem v ces. in kr. vojaške odgojilnice in vojaška izobraževališča in v odgojne zavode za hčere častnikov. Za šolsko leto 1892/93, ki se prične meseca septembra, vsprejetih bo v c. in kr. vojaške odgojilnice 280 gojencev, ki pri vsprejemu večnoma dobé vsprejemnice. Kdor se zanima za ta razpis, najde ga med inserati v „Laibacher Zeitung“ št. 74 tega leta.

(Narodna čitalnica v Kamniku) priredi v nedeljo, dne 3. aprila t. l., dramatično predstavo. Igra

se „Stari Elija“, izvorna narodna igra s petjem v treh dejanjih, spisal Ignacij Borštnik. Igralke in igralci nastopijo v starinskih narodnih nošah.

(Nova hranilnica) otvoril se v kratkem v Kranju, pravila so že potrjena.

(Posojilnica v Gor. Gradu) na Štajerskem nam je doposlala računski sklep za prvo upravno leto 1891, kateremu povzamemo nasleduje: Zadržnikov je pristopilo 153, izstopilo 7, torej je vseh 146. Dolžnikov leta 1891 je bilo 122, ki so prejeli 35.509 glđ. 28 kr., vrnili 6520 glđ., stanje posojil torej 28.989 glđ. 28 kr. Hranilničarjev je bilo 141, ki so vložili 38.830 glđ. 96 kr., vzdignili pa 11.701 glđ., tako da je stanje vlog s kapitalizovanimi obrestmi 27.652 glđ. 88 kr. Splošni rezervni fond znaša 260 glđ., specijalni 224 glđ. 88 kr.

(Samomor.) Dne 30. marca po noči obesil se je na podstrešju svoje hiše ob šentvidski cesti pri Celovcu posestnik J. Salzer, po domače „Habnar“. Živel je jako lahkomiseljno; minoli torek dne 29. marca so mu pokopali pridno ženo. Salzer je začel po ženini smrti obupavati in storil nesrečni konec svojemu življenju. Zapustil je štiri neoskrbljene otroke v starosti 3 do 11 let. To je v petih dneh že druga vest o samomoru iz Celovca! Žalostno!

Črne, bele in pisane svilene damaste od glđ. 1-40 do glđ. 17-75 meter (do 38 vrst in 600 različnih barev) razpošilja čistina in colnina prosto **svilarnica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik), **Zürich**. Vzorci s povratno pošto. Pisma 10 kr. porto. 191 1 (8)

Telegrami.

Dunaj, 1. aprila. Cesar je otvoril danes dopoldne razstavo v umetniški hiši. — „Wiener Zeitung“ objavlja zakon o ugodnostih, ki se imajo dovoljevati poškodovanecem po trtni uši, in pa naredbe poljedeljskega ministerstva za dovolitev dotičnih posojil.

Praga, 1. aprila. Spravna komisija vsprejela je predlog grofa Buquoy-a, da se odlože spravne predloge. Za ta predlog glasovali so veleposestniki in Staročehi, proti njemu pa Nemci. Dr. Plener je napovedal votum manjšine. Mladočehi odšli so iz dvorane, ko je njih predlog, da se o spravi preide na dnevni red, bil odklonjen. Napovedali so tudi votum manjšine.

Praga, 2. aprila. Deželni zbor je odklonil predlog Mladočehov, da se postavi Komenskega kip v muzeju in osnuje poseben Komenskega muzej. Za predlog so glasovali Mladočehi, Plener in nekaj drugih Nemcev in Staročehi. Deželni zbor je to stvar le slučajno odklonil in jo bode še v tem zasedanju rešil v zmislu predlagateljev in s tem popravil današnje glasovanje.

Berolin, 2. aprila. Vojaku, stražečemu pred vojašnico gardskega polka, pretih je nekdo o polnoči z nožem. Stražnik je ustrelil in dotičnika bežečega težko ranil. Slučajno je bila lahko ranjena tudi neka druga neudeležena osoba.

Peterburg, 1. aprila. Državnemu svetu se je predložil nov zakon o kaznovanju oseb, ki izdado državne tajnosti.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v inč
		barometra v mm	toplotnoma po Celsiju			
7. u. jut.		744.0	0.8		brezv.	
12. u. pop.		741.0	13.4		sl. jzap.	0.00
9. u. zveč.		739.1	7.2		sl. vzh.	
Srednja temperatura 7.1°, za 0.3° pod normalom.						

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze prijateljskega sočutja za darovane prekrasne vence, in za brezštevilno spremstvo našega predrazega ranjega k njega zadnjemu počitku, izreka vsem prijateljem in znanecem pokojnika, osobito njegovim gg. uradnim kolegam in uradnim slugam, kakor posebno še prečastiti duhovščini najiskrenejšo zahvala. 193 1

Žaluoja rodina Omejc-eva.

Zahvala.

O prežalostni izgubi ljubljenega in nepozabnega nam sina, oziroma brata in svaka, gospoda

Antona Knez-a

došlo nam je z vseh strani jako mnogo dokazov iskrenega sočutja, kateri so nam bili v duhu velike žalosti tešilo in tolažba. Zahvaljuje se za te dokaze, izrekamo zajedno ginjenega srca najtoplejšo hvalo vsem prijateljem in znancem, kateri so nepozabnemu pokojniku v tako ogromnem številu izkazali poslednjo čast. Zlasti se zahvaljujemo za mnoge in prekrasne vence, zahvaljujemo se vsem dostojanstvenikom in slavnim društvom za udeležbo pri pogrebu in gospodom pevcem za ginljivo petje ter sploh vsem in vsakomur za obile izraze ljubezni, naklonjenosti in spoštovanja do pokojnika.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1892.

195 1

Žalujoča rodbina.

Krasne cerkvene šopke in vence

za 141 6-4

Velikonoč in Šmarnice

ima v največji izberi

po čudovito nizkej ceni

Marija Podkrajšek

v Ljubljani, Špitalske ulice.

Naročila na šopke in vence za Velikonoč in Šmarnice blagovolé naj čast. naročniki pravočasno prijaviti, da bodo mogoče povsem in točno postreženi. Radi premnogih naročil bi se zakasnela naročila ne mogla zanesljivo izvršiti.

Poštna naročila izvršujem obratno.

Nič več kašlja!

Staro in preizkušeno domače zdravilo so pristni

Oskarja Tietze-ja čebulni bonboni,

ki nena doma hitro pomagajo proti kašlju, hripavosti, zasliženju itd. Le posebna sestava mojih bonbonov je že porok za vseh. Paziti je treba natančno na ime Oskar Tietze in na „čebulno znamko“, ker so tudi posnetki, ki pa so brez vrednosti in celo škodljivi.

V zveznjih à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: Lekarnar F. Kržan, Kromerž. — Zaloga v Ljubljani: Lekarnar Ub. pl. Trnkóczy, lekarnar L. Grečel, dalje na Kranjskem v mnogih lekarnah, prodajalnicah itd. (1399) 20-20

Kotranaste kroglice.

Priporočljive kot kašelj in hripavost odstranjujoče in olajšujoče, sliz razkrojujoče sredstvo.

Te kroglice, ki pomirujejo in mehčajo, morejo se posebno onim priporočati, ki pri svojih poslih in dolžnostih potrebujejo jasen in močan glas, kakor cerkveni govorniki, učitelji, peveci itd. — 1 škatla 25 kr., 10 škatel 2 gld.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1310) 8

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(12) 22 zobozdravnik (7) pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

3000 komadov v obratu.

Najboljši vspeh zjamčen.

Ph. Mayfarth & Co.

Stroj za rezanje repe z nožnim stožcem, robkalnica za koruzo, mlini za phanje in mečkanje. Specijalni mlini za izdelovanje moke prostega koruznega phanja za konjsko krmo. Stroji za mečkanje krompirja. Stroji za rezanje krme, ki se gonijo z roko, geplom in parom. Drobilnik oljenenih tropin (preše). Parnica za krmo itd. Mlatilnice, ki se gonijo z roko in drugo silo. Čistilnica za žito.

PH. MAYFARTH & Comp. tovarna za stroje Dunaj 21, Taborstrasse 76.

Ceniki zastoj in franko. — Zanesljivi zastopniki se žale. 45 10-7

Zalogo ima v Ljubljani gosp. ALBIN C. ACHTSCHIN.

„AVSTRIJA“

vzajemno zavarovalno društvo na življenje in rente

na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastnej hiši. — Ustanovljeno meseca avgusta 1860.

Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.

Zavarovane svote se točno izplačujejo.

Pri „Avstriji“ zavarovanih je že čez 34.000 oseb za 20.501 milijon goldinarjev. Porošteni zalog iznaša 2.918 milijonov goldinarjev.

Izplačala je „Avstrija“ dozdaj že 7.444 milijonov goldinarjev.

Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v vojski ali njenih posledice, ne da bi bilo treba za to kaj doplačati.

Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so:

I. Zavarovanje za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti.

II. Nasprotno zavarovanje pri zakonskih.

III. Zavarovanje na doživetje in ob enem za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se zavarovancu pri poprej določeni starosti njemu samemu ali pa njegovim dedičem, kadarkoli bi zavarovane poprej umrl.

IV. Zavarovanje z dvakratnim izplačilom zavarovane svote: Prvi izplača se, kadar zavarovane določeno starost doseže njemu samemu in drugi po njegovi smrti njegovim dedičem.

V. Zavarovanje rent (penzije).

VI. Zavarovanje z izplačilom zavarovane svote o naprej določenem času.

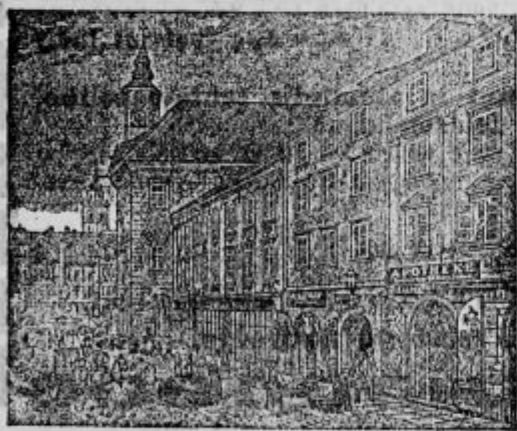
VII. Zavarovanje na dožitje: Zavarovana svota izplača se o naprej določenem času; ako bi pa zavarovane poprej umrl, povrnejo se vplačila s 5° obrestnimi obrestmi.

VIII. Zavarovanje dote otrokom: Zavarovana svota izplača se, kadar zavarovane določeno starost doseže. Ko bi plačnik poprej umrl, odpade daljno vplačevanje, in ko bi zavarovane pred določeno starostjo umrl, povrnejo se vplačani znesek.

Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarife brezplačno daje: (32) 12-4

Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani: **Ig. Valentinčič.**

Pisarna: Sv. Petra cesta števil. 73.

Za bolne in zdrave

je najboljšo hranilno sredstvo, silno potrebno za zdravje, priznано od zdravnikov kot „izvrstno“ in od mnogih bolnikov s spričali najtopleje priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim okusom iz lepo dišavo.

Zavitek s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo zavitki 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarnarju v Ljubljani; na Dunaju imajo zalogo lekarnarji: Viktor pl. Trnkóczy, V. okraj, Hundstürmerstrasse 113; dr. Oton pl. Trnkóczy, III. okraj, Radetzkyplatz 17, Julij pl. Trnkóczy, VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajarsko) Vendelin pl. Trnkóczy, lekarnar; nadalje v vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupoih itd.

(1391) Prekupci imajo obilen rabat. (15)

Avgust Runggaldier,
delalnica cerkvenih lesenih kipov in podobarskih proizvodov
v St. Ulrichu, Gröden, Tirolsko,
priporoča prečast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom, patronom in cerkvenim dariteljem
altarje, lece, vsakovrstne svetnike, štatve, križeva pota, križe, Kristuse, božične jaslice
itd. itd. vsakojake kakovosti in oblike v natančni pripravi in najfinjši izvršitvi. 57 5-5
Ilustrovani ceniki na željo zastoj in franko.

Palice (Spazierstöcke)
priporoča v veliki izbiri po najnižjih cenah
Prva kočevska domača obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4,
Razprodajalcem izjemna priznana nizka cena. 185 10-5

Velika zaloga vina
Dominik Trojanšek,
pekovski mojster,
v Gorici, Via Municipio št. 8,
se priporoča posebno častiti duhovščini in drugim gospodom, ki želé imeti v resnici **zanesljivo**
dobro vino,
belo in črno. Kdor si enkrat pri meni naroči vino, gotovo se ne kesa in ga zopet naroči.
Belo vino je iz goriške okolice. V zalogi imam posebno dobro istrijsko vino „**teran**“ in izvrsten „**refosko**“ v steklenicah iz l. 1889. Vsa ta vina razpošiljam po najnižji ceni in zagotavljam najboljšo blago. Priporočam se torej sl. občinstvu. 77 16-10
Natorni istrijski črni teran.

Prodajam le na debelo. Razpošiljam na vse kraje.

Vincenc Čamernik,
kamnosek,
v Ljubljani, Parne ulice 9,
se najljubdeje priporoča prečastiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega
cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,
kakor: **altarjev obhajilnih miz itd.,**
slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših po najnovejših obrisih prav lično iz različnih vrst marmorja izdelanih
magrobnih spomenikov.
Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se valed nedovoljnega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer spomladi in pred Vsemi svetimi.
Tudi p. n. **stavbenim podjetnikom** se priporoča v vsakovrstna
stavbinska dela,
katera fino, trpežno in ceno izvrši. 157 6-2

St. 1191. **Oklie.** 194 1
C. kr. okrajno sodišče v Trebnjem naznanja, da se bode v četrtek dné 7. aprila in po potrebi tudi v petek dné 8. aprila 1892 od 9. ure dopoldan naprej proti gotovemu plačilu prodajalo
potom javne dražbe
v farovžu v Trebnjem v konkurzno maso zamrlega dekana g. Matevža **Fröliha** spadajoče premično blago, kot: hišna oprava, živinska klaja, kmečko orodje, vino, konji in goveja živina itd.
C. kr. okrajno sodišče v Trebnjem, dné 1. aprila 1892.

Sarg-ovo zdravstveno oblastveno preskušeno
zobno čistilno sredstvo
KALODONT.
Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (1419) 13

Zobni zdravnik iz Berolina
univ. med.
DR. R. JACOBI
Stari trg št. 4, I. nadstropje, v Ljubljani.
ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne; ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. 38 24-13
Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.

Razprodaja
Pozor!
V prodajalnici **Andr. Druškoviča** v Ljubljani, Mestni trg št. 9/10
dobiva se po najnižji ceni
najboljša modrobela posteljenjena plošče žinasta
kuhinjska posoda
Tu dobiva se tudi vsakovrstno **hišno** in **kuhinjsko orodje** po najnižji ceni.
S tem ponuja se p. n. gospod. nam, prečast. duhovščini, gostilničarjem, predstojništvom bolnišnic itd. najboljša prilika svojo hišno in kuhinjsko orodje po ceni spopolniti ali pa si novo omisliti.
Cele kuhinjske oprave za neveste od gld. 15.— do gld. 200.—
Vnanja naročila izvrše se takoj.
Pozor!
(29) 23
Razprodaja

Najnižja cena! Najnižja cena!

Železo izpodrinjeno!
St. sneni **alumin** je trda kovina, katera se staja le v razbelni vročini, raztopi pa v solni in kanevi kislini, ali pa sopeni vodi ter ostane srebruobela v zraku, ker **ne oksiduje** (zarja). Sukopornost (torzija) te kovine je 360°, specifična teža 2.5, nasprotno pa teža železa v istej množini 7.9; torej je alumin **dve tretjini lažji** nego železo.
Trije ključi izdelani iz aluminija tehtajo toliko, kakor **jeden sam enak železen ključ.**
Izdelujem ključe iz te nove kovine po 70 kr. in višje tudi po poslanih železnih vzorih v poljubnih množinah. Radi obilnih naročil prosim pravočasno-ga javljenja.
Spoštovanjem
JOŽE REBEK, kjučavničar,
Ljubljana, Francovo nabrežje. 182 2-2

Dunajska borza.

Dné 2. aprila.		Dné 1. aprila.	
Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 65 kr.	Ogerska zlata renta 4%	108 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 90 "	Ogerska papirna renta 5%	101 " 95 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 80 "	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138 " 50 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 65 "	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	150 " 30 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	988 " — "	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 " 75 "
Kreditne akcije, 160 gld.	308 " 40 "	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
London, 10 funtov strl.	118 " 65 "	Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 60 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 41 "	Kreditne srečke, 100 gld.	189 " 50 "
Cesarski cekini	5 " 60 "	St. Genois srečke, 40 gld.	61 " — "
Nemških mark 100	58 " 07 1/2 "		
		Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
		Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 80 "
		Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
		Salmove srečke, 40 gld.	61 " — "
		Windischgravezove srečke, 20 gld.	66 " — "
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " 25 "
		Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2810	— " — "
		Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	83 " 25 "
		Papirni rubež	1 " 20 1/2 "
		Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnica njene.

150.000 goldinarjev
dobi se z jedno
kreditno promeso
à gld. 4 1/2 in 50 kr. kolek.
Žrebanje dné 2. maja.